

Međunarodni simpozij
International symposium

**Znanost, religija, umjetna inteligencija -
etički aspekt - synergizam a ne skepticizam**

***Science, Religion, Artificial Intelligence -
Ethical Aspect - Synergism but not Skepticism***

24. i 25. travnja 2025. Zagreb, Hrvatska
24 and 25 April 2025 Zagreb, Croatia

Islamski centar Zagreb /
Islamic Center Zagreb

Adresa/*Address:*
Prilaz Safvet-Bega Bašagića 1
Zagreb, Croatia

Organizatori / *Organizers*

Europska akademija
znanosti i umjetnosti
Predsjednik: Klaus Mainzer

*European Academy of
Sciences and Arts
President: Klaus Mainzer*

Mešihat Islamske
zajednice u Hrvatskoj
Muftija: Aziz Hasanović

*Meshihat of Islamic
Community in Croatia
Mufti: Aziz Hasanović*

Internacionalna akademija
nauka i umjetnosti u
Bosni i Hercegovini
Predsjednik: Asim Kurjak

*International Academy of
Science and Arts in
Bosnia and Herzegovina
President: Asim Kurjak*

Medžlis Islamske
zajednice Zagreb
Predsjednik: Nermin Botonjić

*Majlis of Islamic
Community in Zagreb
President: Nermin Botonjić*

Četvrtak 24. travnja 2025. / Thursday 24 April 2025

18:00 Otvorenje simpozija / Opening of the Symposium

Moderator: Nermin Botonjić

Pozdravni govori i uvodna izlaganja

Welcome speeches and opening lectures

• **Aziz Hasanović**

Muftija, Islamska zajednica u Hrvatskoj

Mufti, Islamic community in Croatia

• **Klaus Mainzer**

Predsjednik Europske akademije znanosti i umjetnosti
(Salzburg, Austrija)

*President of European Academy of Sciences and Arts
(Salzburg, Austria)*

**SCIENCE, RELIGION AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE –
CHALLENGES FOR THE FUTURE**

**Znanost, religija i umjetna inteligencija – izazovi za
budućnost**

• **Asim Kurjak**

Predsjednik Internacionalne akademije nauka i
umjetnosti u Bosni i Hercegovini

*President of International academy of science and art
in Bosnia and Herzegovina*

**4D ULTRAZVUK I UMJETNA INTELEGENCIJA U
NADZORU STANJA PLODA**

**4D Sonography and Artificial Intelligence in the
assessment of fetal status**

- **Frank Chervenak**

Predsjednik etičkog udruženja SAD (New York)

President of ethical society of USA (New York)

ZEALOTISM – A THREAT TO PROFESSIONALISM TODAY

Zelotizam — prijetnja profesionalizmu danas

- **Velimir Srića**

Profesor emeritus Sveučilišta u Zagrebu, član

Europske akademije znanosti i umjetnosti, bivši član

Hrvatske vlade i predsjednik Skupštine grada Zagreba,

programski direktor konzultantske tvrtke Delfin

Professor emeritus of the University of Zagreb, member

of the European Academy of Sciences and Arts, former

member of the Croatian government and President

of the Zagreb City Assembly, program director of the

consulting company Delfin

IZAZOVI SINERGIJE LJUDSKE I UMJETNE INTELEGENCIJE

Challenges of synergy between human and artificial intelligence

- **Hamid Havali Shahriari**

Generalni tajnik Svjetskog vijeća za približavanje

mezheba (Iran)

General Secretary of The World Forum for Proximity of

Islamic Schools of Thought (Iran)

ARTIFICIAL INTELLIGENCE, FRAMEWORK AND PRINCIPLES

Umjetna inteligencija, okvir i načela

- **Usama El-Azhari**

Minister of Endowments and Religious

Affairs of Egypt

Ministar vakufa i vjerskih pitanja Egipta

Petak 25.4.2025. / Friday 25 April 2025

Sjednica 1 / Session 1 – 09:00 – 09:50 (50 min)

Predsjedavajući / Session Chair: Mevludi Arslani

• Aida Salihagić Kadić

Redovita profesorica u trajnom nazivu (u mirovini), Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet, Zagreb, Hrvatska
Full Professor with a permanent position (retired), University of Zagreb, Faculty of Medicine, Zagreb, Croatia

SUVREMENA PROCJENA KOGNITIVNE FUNKCIJE FETALNOG MOZGA

Modern assessment of cognitive function of fetal brain

• Richard Pavlić

Izvanredni profesor, Hrvatsko katoličko sveučilište Zagreb, Hrvatska
Associate Profesor, Catholic University of Croatia – Zagreb, Croatia

SCIENCE AND RELIGION - THE HUMAN BEING IN THE AGE OF TECHNOLOGY

Znanost i religija – čovjek u doba tehnologije

• Amir Muzur

Redoviti profesor u trajnom izboru, Medicinski fakultet i Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci, Hrvatska

Full Professor in Permanent Appointment, Faculty of Medicine and Faculty of Health Studies, University of Rijeka, Croatia

• Iva Rinčić

Redovita profesorica, Medicinski fakultet i Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci, Hrvatska
Full Professor, Faculty of Medicine and Faculty of Health Studies, University of Rijeka, Croatia

BIOETIKA I ETIKA UMJETNE INTELIGENCIJE: SLIČAN POČETAK, SLIČAN KRAJ? U PRILOG UMJERENOM PESIMIZMU

Bioethics and ethics of artificial intelligence: similar beginning, similar end? In favor of moderate

PAUZA ZA KAVU / COFFEE BREAK (10 min)

Sjednica 2 / Session 2 – 10:00 – 11:00 (60 min)

Predsjedavajući / Session Chair: Ajla Čustović

• **Tonči Matulić**

Pročelnik Katedre moralne teologije, Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska
Head of the Department of Moral Theology, Catholic Faculty of Theology, University of Zagreb, Croatia

• **Anamarija Jukić-Ivandić**

Doktorandica Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska
Doctoral student at the Catholic Faculty of Theology, University of Zagreb, Croatia

„KULTURA SUSRETA“ I ETIKA GRANICE U RAZVOJU UMJETNE INTELIGENCIJE IZ KATOLIČKE PERSPEKTIVE
“Culture of encounter” and ethics of the border(boundary) in the development of artificial intelligence from a Catholic perspective

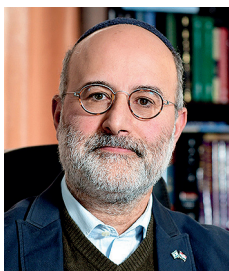
• **Rifet Šahinović**

Profesor na Islamskom pedagoškom fakultetu u Bihaću, Bosna i Hercegovina

Professor at the Islamic Pedagogical Faculty in Bihać, Bosnia and Herzegovina

PROMIJENJENA STRUKTURA ZNANJA – BUDUĆNOST RELIGIJE

The changed structure of knowledge – the future of religion

• **Kotel Dadon**

Izv. prof. na Katedri za judaistiku, Filozofski fakultet u Zagrebu; Glavni Rabin Židovske vjerske zajednice Bet Israel u Hrvatskoj

Associate Professor at Chair of Judaic Studies, Faculty of Philosophy, University of Zagreb; Chief Rabbi of the Bet Israel Jewish Community of Croatia

SCIENCE, RELIGION, ARTIFICIAL INTELLIGENCE – JEWISH ASPECT

Znanost, religija, umjetna inteligencija - židovski pogled

PAUZA ZA KAVU / COFFEE BREAK (10 min)

Sjednica 3 / Session 3 – 11:00 – 12:00 (50 min)

Predsjedavajući / Session Chair: Miro Jakovljević

• **Asim Kurjak**

Predsjednik Internacionalne akademije nauka i umjetnosti u Bosni i Hercegovini
President of International academy of science and art in Bosnia and Herzegovina

KONTROVERZE O POČETKU LJUDSKOG ŽIVOTA – ZNANOST I RELIGIJE SVE BLIŽE

Controversies on the beginning of human life – Science and religions closer and closer

• **Miro Jakovljević**

Liječnik specijalist psihijatar; profesor emeritus, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska
Specialist psychiatrist; professor emeritus, Faculty of Medicine, University of Zagreb, Croatia

PSIHIJARIJA, RELIGIJA I UMJETNA INTELIGENCIJA: SINERGIZAM U PROMOCIJI EMPATIJSKE CIVILIZACIJE I GLOBALNOG MENTALNOG ZDRAVLJA

Psychiatry, religion and artificial intelligence: Synergism in the promotion of empathic civilization and global mental health

• **Mijo Nikić**

Svećenik, isusovac, profesor na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu, Hrvatska
Priest, Jesuit, professor at the Philosophical and Theological Institute of the Society of Jesus in Zagreb, Croatia

MOĆ SUGESTIJE I SVEMOĆ VJERE

The power of suggestion and the omnipotence of faith

- **Asmir Salihović**

Imam džemata Podlugovi

Imam of the Podlugovi Jamaat

**ULOGA UMJETNE INTELIGENCIJE U PROMICANJU
RAZUMIJEVANJA RAZLIČITOSTI**

**The role of Artificial Intelligence in promoting
understanding of diversity**

Sjednica 4 / Session 4 – 12:00 – 13:00 (60 min)

Predsjedavajući / Session Chair: Aziz Alili

- **Safvet Halilović**

Redovni profesor na Islamskom pedagoškom fakultetu
Univerziteta u Zenici, Bosna i Hercegovina

*Full professor at the Islamic Pedagogical Faculty of the
University of Zenica, Bosnia and Herzegovina*

**BIOETIČKA PITANJA U FETVAMA ŠEJHA AL-
QARADAWIJA**

Bioethical issues in the fatwas of Shaykh Al-Qaradawi

- **Nezir Halilović**

Vanredni profesor na Islamskom pedagoškom fakultetu
Univerziteta u Zenici i Islamskom pedagoškom

fakultetu Univerziteta u Bihaću, Bosna i Hercegovina
*Associate Professor at the Islamic Pedagogical Faculty
of the University of Zenica and the Islamic Pedagogical
Faculty of the University of Bihać, Bosnia and
Herzegovina*

**METODA RAZVOJA SVIJEŠTI KORISNIKA UMJETNE
INTELIGENCIJE (IA) O EFEKTIMA UPOTREBE I
POSLEDICAMA ZLOUPOTREBE**

**A method of developing the awareness of artificial
intelligence (IA) users about the effects of use and the
consequences of misuse**

- **Aco Momčilović**

Vlasnik FutureHR; IPMA Global Head of AI SIG;
predsjednik Global AI Ethics Institute; Stručnjak za
ljudske resurse, psiholog
*FutureHR Owner; IPMA Global Head of AI SIG;
President of Global AI Ethics Institute; Human
Resources, Expert, Psychologist*

**UMJETNA INTELIGENCIJA I ISLAM U ADRIA REGIJI:
PREGLED PERCEPCIJA, VJEROVANJA I STAVOVA PREMA
AI TEHNOLOGIJI U VJERI**

**AI and Islam in Adriatic region: An overview of
perceptions, beliefs, and attitudes towards AI
technology in faith**

Pauza za džumu namaz i ručak / *Jumah salat and lunch break*
(13:00 – 14:40)

Sjednica 5 / Session 5 – 15:00 – 15:50 (50 min)

Predsjedavajući / *Session Chair*: Nermin Botonjić

- **Senad Hevešević**

Glavni imam Medžlisa Islamske zajednice Osijek,
Hrvatska
*Chief Imam of the Majlis of the Islamic Community of
Osijek, Croatia*

**DIGITALNI HABITUS UMJETNE INTELIGENCIJE KAO
ETIČKI IZAZOV MUSLIMANSKOM RELIGIJSKOM
AUTORITETU**

**The digital habitus of artificial intelligence as an
ethical challenge to Muslim religious authority**

- **Odilon Singbo**

Docent na Katedri za teologiju Hrvatskog katoličkog
sveučilišta, Zagreb, Hrvatska
*Assistant Professor at the Chair of Theology, Catholic
University of Croatia, Zagreb, Croatia*

**IMA LI UMJETNA INTELIGENCIJA ŠTO REĆI
KRŠĆANSKOJ TEOLOGIJI I OBRNUTO?**

**Does artificial intelligence have anything to say to
Christian theology and vice versa?**

- **Nermin Botonjić**

Pomoćnik predsjednika Mešihata Islamske zajednice u Hrvatskoj za upravljanje procesima

Assistant to the President of the Meshihat of the Islamic Community in Croatia for process management

UMJETNA INTELIGENCIJA – POČETAK KRAJA ZNANJA?

Artificial Intelligence - the beginning of the end of knowledge?

PAUZA ZA KAVU / COFFEE BREAK (10 min)

Sjednica 6 / Session 6 – 16:00 – 16:50 (50 min)

Predsjedavajući / Session Chair: Senad Hevešević

- **Almir Badnjević**

Direktor Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH na mandatni period 2023-2028

Director of the Agency for Identification Documents, Records and Data Exchange of BiH for the mandate period 2023-2028

SVE VIŠE UMJETNE, A SVE MANJE PRIRODNE INTELIGENCIJE

More and more artificial and less and less natural intelligence

- **Osman Sinanović**

Primarijus, ljekar, specijalista neuropsihijatar, profesor emeritus, Univerzitet u Tuzli, Univerzitet Sarajevo School of Science and Technology, Bosnia and Herzegovina

Primarius, physician, specialist neuropsychiatrist, professor emeritus, University of Tuzla, University of Sarajevo School of Science and Technology, Bosnia and Herzegovina

ZNANSTVENA VALORIZACIJA POVEZANOSTI ZDRAVLJA I RELIGIJE

Scientific valorization of connection between health and religion

• **Lejla Gurbeta Pokvić**

Direktorica Verlab Instituta, Sarajevo, BiH; vanredni profesor na Međunarodnom Burch Univerzitet u Sarajevu; vanredni profesor na Univerzitetu Donja Gorica, Crna Gora

Director of the Verlab Institute, Sarajevo, BiH; associate professor at the International Burch University in Sarajevo; associate professor at the University of Donja Gorica, Montenegro

VJEŠTAČKA INTELIGENCIJA: PRAVILA IGRE ILI NEMA PRAVILA?

Artificial intelligence: rules of the game or no rules?

Ikindija namaz i pauza za kavu / *Asr salat and Coffee break*
(16:52)

Sjednica 7 / Session 7 – 17:15 (50 min)

Predsjedavajući / *Session Chair*: Nejra Kadić Meškić

• **Joseph G. Schenker**

Profesor i predstojnik (emeritus), Odjel za porodništvo i ginekologiju, Hebrejsko sveučilište - Medicinski centar Hadassah, Jeruzalem, Izrael

Professor and Chairman (Emeritus), Department Obstetrics and Gynecology, Hebrew University -Hadassah Medical Center, Jerusalem, Israel

JUDAISM ATTITUDE TO HUMAN REPRODUCTION

Židovski stav prema ljudskoj reprodukciji

• **Milan Stanojević**

Specijalist pedijatar, subspecijalist neonatolog, Poliklinika GINEKO i Poliklinika SABOL, Zagreb, Croatia; Varšavski medicinski univerzitet, Klinika za neonatologiju i rijetke bolesti, Varšava, Poljska
Specialist pediatrician, subspecialist neonatologist, Polyclinic GINEKO and Polyclinic SABOL, Zagreb, Croatia; Medical University of Warsaw, Clinic for Neonatology and Rare Diseases, Warsaw, Poland

GRANICE PREŽIVLJAVANJA: MEDICINSKI I ETIČKI ASPEKTI

Limits of viability: medical and ethical aspects

• **Halit Aydemir**

Član Visokog odbora za vjerska pitanja Predsjedništva
vjerskih poslova (Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri
Yüksek Kurulu)

*Member of the High Council of Religious Affairs of the
Presidency of Religious Affairs*

ETHICS AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Etika i umjetna inteligencija

18:00 – 18:15

Zatvaranje simpozija/ *Closing of the Symposium*

18:15

Večera u Islamskoj gimnaziji / *Dinner in Islamic Gymnasium*

Organizatori / *Organizers*

Europska akademija
znanosti i umjetnosti

Mešihat Islamske
zajednice u Hrvatskoj

Internacionalna akademija
nauka i umjetnosti u
Bosni i Hercegovini

Medžlis Islamske
zajednice Zagreb

**Organizacijski odbor /
*Organizing Committee***

muftija, akademik prof. dr. Aziz ef. Hasanović

akademik prof. dr. Asim Kurjak

akademik prof. dr. Klaus Mainzer

rabin, akademik prof. dr. sc. Kotel Dadon

mr. sc. Nermin Botonjić

Mevludi Arslani

Emina Hodžić

Jadranka Cerovec